

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur

Havenlaan 88, bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2019/187

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek van ■■■, bij aangetekend schrijven d.d. 29 juni 2019, gericht aan de gemeentesecretaris/algemeen directeur van de gemeente Schilde, om inzage en een (digitaal) afschrift te verlenen van de documenten over politionele vaststellingen inzake het zgn. Helihaven-dossier voor percelen gelegen aan ■■■;

Gelet op de weigeringsbeslissing van de gemeente Schilde d.d. 16 juli 2019;

Gelet op het beroepschrift van ■■■, d.d. 25 juli 2019 tegen voormelde beslissing;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 25 juli 2019;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

De weigeringsbeslissing van de gemeente Schilde dateert van 16 juli 2019. Deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet').

Op 25 juli 2019 diende ■■■, beroep in tegen voormelde beslissing.

Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig en **ontvankelijk**.

Wat de gegrondheid betreft:

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1) *Feiten*

Uit het beroepschrift blijkt dat [REDACTED] landbouwgronden exploiteert gelegen te [REDACTED]. Op deze site wordt er ook een helihaven geëxploiteerd, waarbij er discussie is over de (milieu)vergunningsplicht. De gemeente Schilde zou volgens de verzoeker aangaande de vergunningsplicht een dossier hebben aangelegd. Bij brief d.d. 16 april 2019 heeft [REDACTED] aan de gemeente een afschrift van een aantal documenten terzake gevraagd. Zijn vraag zou volgens de verzoeker deels ingewilligd zijn. Er werd immers geen inzage gegeven in de proces-verbalen en bijhorende stukken. Bij brief d.d. 10 mei 2019 heeft verzoeker vervolgens aan de gemeente de mededeling van de referentiegegevens gevraagd om de vraag tot machtiging aan de Procureur des Konings te kunnen staven. Bij mail van 3 juni 2019 heeft de gemeente het PV nummer [REDACTED] meegedeeld, maar de inzage in en afschrift van het betrokken PV geweigerd op grond van artikel II.36, §1, 3° Bestuursdecreet. Bij brief van 24 juni 2019 heeft [REDACTED] vanwege de Procureur toelating om inzage en/of afschrift van het dossier verkregen. Bij brief d.d. 29 juni 2019 verzocht de verzoeker de gemeente, verwijzend naar de machtiging van de Procureur, om inzage in en een (digitaal) afschrift van de documenten over politionele vaststellingen te verlenen. Bij mail d.d. 16 juli 2019 heeft de gemeente dit opnieuw geweigerd op grond van artikel II.36, §1, 3° Bestuursdecreet. Tevens stelt de gemeente dat in het schrijven van de Procureur staat vermeld dat het dossier kan ingekeken worden op het secretariaat van het parket en dat tevens een afschrift kan bekomen worden via de griffie, maar dat in deze brief niet kan gelezen worden dat de gemeente deze info mag vrijgeven. De gemeente raadt de verzoeker aan om zich te wenden tot de diensten, zoals vermeld in de machtiging van de Procureur.

Dit is de bestreden beslissing.

2) *De argumenten van beroeper*

Op 25 juli 2019 stelt de verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur. De beroeper haalt in zijn beroepschrift aan dat het vertrouwelijk karakter van het gemeentelijk dossier – omwille van de machtiging door de Procureur tot inzage en afschrift van het strafdossier – in hoofde van de heer Stevens niet meer aanwezig is. Tevens heeft volgens de beroeper de gemeente de decretaal opgelegde belangenafweging niet gedaan en is de vraag niet of de Procureur bepaalt dat de gemeente haar informatie mag vrijgeven, maar wel of de gemeente – die de opgevraagde stukken bezit - in casu na een belangenafweging rechtmatig heeft kunnen bepalen dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen het vertrouwelijk karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie zijn opgesteld. De beroeper is van oordeel dat het verzoek van de Procureur zelf (“Als ik kennis krijg van nieuwe elementen, kan ik het dossier

heropenen”) verzoekers grondwettelijk belang bij de openbaarheid van bestuur die verzoeker in staat zal stellen om ook tegemoet te komen aan de “*wets*” van de Procureur (na inzage van het gemeentelijk dossier), versterkt. De beroeper stelt ook dat de uitzonderingsgrond geen toepassing vindt vermits het strafrechtelijk onderzoek ontegensprekelijk is afgesloten. Bovendien maakt de gemeente niet aannemelijk (ook bij gebrek aan een inventaris van alle stukken in haar bezit) dat de vraag een dossier betreft dat uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie werd opgesteld.

3) *Beoordeling door de beroepsinstantie*

De beroepsinstantie heeft, om met kennis van zaken over het ingestelde beroep te kunnen oordelen, de gemeente op 29 juli en 5 augustus 2019 om nadere toelichting verzocht betreffende dit beroep en deze bij mailberichten d.d. 2 en 6 augustus 2019 ontvangen.

De waarnemend algemeen directeur van de gemeente Schilde heeft aan de beroepsinstantie meegedeeld dat er drie bestuursdocumenten zijn die de gemeente kan beschouwen als ‘over politionele vaststellingen’ in het dossier. Deze documenten handelen allen over het PV met nummer [REDACTED]. De gemeente heeft geen weet van andere politionele vaststellingen. Het gaat om:

- Afschrift van het aanvankelijk PV zelf d.d. 20/11/2013 – zonder de bijlagen – opgesteld door de Lokale Politie Voorkempen;
- ‘Motivering zonder gevolg’ van de Procureur des Konings van 19-12-2013, (wat [REDACTED] al ontvangen heeft op 7 mei 2019);
- Kopie van schrijven van de Vlaamse Overheid – Inspectie RWO Antwerpen d.d. 10/01/2014 aan de Procureur des Konings over dit PV met kenmerk [REDACTED].

De wnd. algemeen directeur geeft ook aan dat de uitzonderingsgrond die wordt aangehaald in de mail van 16 juli 2019, een herneming is van deze die ook in de mail van 3 juni 2019 is toegelicht aangezien het over dezelfde vraag gaat.

M.b.t. de argumenten aangehaald in het beroepschrift wordt aangaande 'het vertrouwelijk karakter' gerepliceerd dat het parket specifieke instructies heeft gegeven aan de verzoeker over de voorwaarden waaronder inzage en (tegen betaling) afschrift mogelijk is, dat het gemeentehuis hierin niet vermeld staat, en dat hieruit werd afgeleid dat het parket de regie in eigen handen wil houden, wat betreft de vrijgave van dergelijke stukken. Over het gebrek aan belangenafweging stelt zij dat het de discretionaire bevoegdheid van de algemeen directeur is om te beoordelen of deze relatieve uitzonderingsgrond, die in alle andere dossiers, zowel in de federale als Vlaamse regelgeving absoluut is, in dit milieudossier ook geldig blijft waarbij de algemeen directeur heeft geoordeeld van wel. Tevens wordt aangegeven dat er geen 'nieuwe elementen' gevonden zullen worden in het afschrift van een aanvankelijk PV en dat, aangezien het document elders geraadpleegd kan worden, het belang van de beroeper is gerespecteerd. Over het afgesloten zijn van het strafrechtelijk onderzoek stelt zij dat het een lokaal bestuur niet toekomt te beoordelen of een onderzoek afgesloten is of niet. De mededeling van de Procureur dat hij het dossier kan heropenen spreekt de stelling dat het 'ontegensprekelijk' is afgesloten bovendien tegen. Volgens de gemeente heeft de beroeper in zijn vraag geen bijkomend 'dossier' of 'inventaris' opgevraagd maar wenste hij enkel inzage in een PV dat deel uit maakt van een dossier dat hij bij het parket kan inzien.

Er wordt nog opgemerkt dat het voor de gemeente niet helemaal helder is wat het doel is van deze beroepsprocedure: "In het belang van zijn cliënt heeft [REDACTED] op snellere wijze nu reeds toegang tot de

De ingeroepen uitzonderingsgrond zoals bepaald in artikel 11.36°, §1, 3° Bestuursdecreet, belet dat bestuursdocumenten die uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, worden vrijgegeven om het goede verloop van het strafonderzoek, de rechten van verdediging en het vermoeden van onschuld te vrijwaren. Deze uitzonderingsgrond is aldus van toepassing indien het vrijgeven van de gevraagde bestuursdocumenten schade toebrengt aan het opsporen en vervolgen van strafbare feiten of de rechten van verdediging in het gedrang brengt. Onder deze uitzonderingsgrond vallen niet de bestuursdocumenten die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, maar eventueel wel in een opsporingsonderzoek gebruikt worden. Dergelijke bestuursdocumenten, die nuttig of bruikbaar voor het strafonderzoek zijn, maar niet uitsluitend met het oogmerk van de strafvordering zijn opgesteld, vallen bijgevolg niet onder het toepassingsgebied van de uitzonderingsgrond van artikel 11.36, §1, 3° van het Bestuursdecreet. Dergelijke bestuursdocumenten dienen echter wel onder de uitzonderingsgrond bepaald in artikel 27, §1, 4° van de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie bekeken te worden. Deze bepaling voorziet dat een vraag tot openbaarmaking afgewezen wordt als het publiek belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van sanctioneerbare feiten. Deze uitzondering geldt ook voor de niet-federale overheden omdat zij verband houdt met de strafvervolging, die met uitzondering van de bevoegdheden die artikel 11 en 11bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de Gemeenschappen en de Gewesten hebben toegekend, een federale bevoegdheid blijft. In bovenvermelde wet worden met “sanctioneerbare feiten” de strafrechtelijk beteelde feiten bedoeld, evenals de feiten die onderworpen zijn aan een administratieve sanctie met inbegrip van de disciplinaire maatregelen. Onder deze uitzonderingsgrond kunnen bijvoorbeeld ook de documenten vallen die nog niet gelinkt zijn aan een lopend gerechtelijk onderzoek, maar waarvan de openbaarmaking het onderzoek eventueel kan schaden (*Parl.St. Kamer 2005-2006, nr. 51, 2511/001, 36*).

De beroepsinstantie heeft vastgesteld dat het PV nr. [REDACTED] d.d. 20/11/2013 betrekking heeft op feiten m.b.t. inbreuken op de VCRO en op de milieuvergunningsplicht. Uit het dossier dient de beroepsinstantie vast te stellen dat dit PV bezorgd werd aan het parket te Antwerpen en dat uit de verzending van het PV aan de Procureur des Konings in casu volgt dat het betrokken PV uitsluitend ten behoeve van de strafvordering werd opgesteld. Wanneer een proces-verbaal wordt verzonden naar het parket, maakt dit deel uit van het strafonderzoek. In principe dreigt men, door deze informatie vervat in het proces-verbaal openbaar te maken, het geheim van het strafonderzoek te omzeilen. Zolang er sprake is van een lopend strafonderzoek kan de openbaarmaking het verdere verloop van dit onderzoek schaden. De neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet gevrijwaard worden zonder daarbij enige rechten van verdediging in gevaar te brengen

of een lopend strafonderzoek te beïnvloeden. Zolang het strafonderzoek nog lopende is, zou het vroegtijdig onthullen van de inhoud van het opgestelde proces-verbaal kunnen verhinderen dat nuttige onderzoeksdaden in een geruststellende en serene sfeer kunnen plaatsvinden.

De beroeper heeft m.b.t. dit PV aangegeven dat hij een brief heeft ontvangen van de Procureur te Antwerpen (ref. [REDACTED]) waarbij werd meegedeeld dat het onderzoek onvoldoende bewijzen naar voren heeft gebracht en dat daarom werd beslist het dossier af te sluiten zonder verder gevolg. Eveneens werd aangegeven door de Procureur dat, als hij kennis krijgt van nieuwe elementen, hij dit dossier kan heropenen. Er werd tevens aan de beroeper toelating verleend om inzage en/of afschrift (tegen betaling) te nemen van het dossier.

De beslissing van de Procureur om het dossier (voorlopig) af te sluiten zonder verder gevolg, is geen grond van verval van de strafvordering. Het parket kan, zolang de verjaringstermijn niet is verstreken, terugkomen op zijn beslissing om de zaak zonder gevolg te laten en kan overgaan tot het uitoefenen van de strafvordering. De beroepsinstantie stelt evenwel ook vast dat de Procureur machtiging heeft verleend aan de beroeper om inzage en afschrift (tegen betaling) te nemen van het dossier.

De beroepsinstantie ziet bijgevolg in casu niet in - gelet op de machtiging van de Procureur tot inzage en afschrift van het betrokken dossier en bijgevolg tot openbaarmaking - op welke wijze er wettelijke of decretale uitzonderingsgronden voorhanden zijn die zich verzetten tegen de openbaarmaking van het betrokken PV.

Bijgevolg is het beroep, wat dit onderdeel betreft, **gegrond** in die zin dat het PV moet openbaar gemaakt worden.

Kopie van schrijven van de Vlaamse Overheid – Inspectie RWO Antwerpen d.d. 10/01/2014 aan de Procureur des Konings over dit PV met kenmerk [REDACTED]

Nog los van de vraag of dit schrijven wel valt onder de uitzonderingsgronden zoals bepaald in artikel II.34, 4° of II.36°, §1, 3° Bestuursdecreet, is de beroepsinstantie van oordeel dat, gezien huidig schrijven deel uitmaakt van het dossier waarvan de beroeper vanwege de Procureur toelating tot inzage en/of afschrift heeft verkregen, er, conform hetgeen hierboven werd uiteengezet, geen wettelijke of decretale uitzonderingsgronden voorhanden zijn die zich verzetten tegen de openbaarmaking van het betrokken schrijven.

Bijgevolg is het beroep, wat dit onderdeel betreft, eveneens **gegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED] d.d. 25 juli 2019 tegen de weigeringsbeslissing van de gemeente Schilde d.d. 16 juli 2019 wordt als ontvankelijk en deels gegrond, deels ongegrond beschouwd.

Bijgevolg dienen het aanvankelijk PV zelf d.d. 20/11/2013 – zonder de bijlagen – opgesteld door de Lokale Politie Voorkempen en het schrijven van de Vlaamse Overheid – Inspectie RWO Antwerpen d.d. 10/01/2014 aan de Procureur des Konings over dit PV met kenmerk [REDACTED] openbaar te worden gemaakt door er inzage en een (digitaal) afschrift van te verlenen.

In zoverre dit beroep gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in hoofdstuk 4 van het bestuursdecreet van 7 december 2018 (zie artikel 11.44, §3, van het bestuursdecreet).

Brussel, 16 augustus 2019

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter

////////////////////////////////////